

Nom de la dinàmica: Prou abusos.

Cromo: Per tu i per totes (àlbum 4, cromo 17, pàgina 65 de la Guia del professorat).

Temps aproximat: una sessió de 60 minuts.

Habilitats que es treballen:

Pensament crític: ser capaç de desenvolupar un punt de vista personal, documentat i reflexionat per arribar a les pròpies conclusions sobre la realitat personal i social. Qüestionar-se i qüestionar-ho tot per comprendre i enfortir la diversitat de pensament. La persona crítica es pregunta i investiga, en lloc d'acceptar les coses d'una manera crèdula.

Participants: alumnat de Cicle Mitjà i Cicle Superior.

Material: paper d'embalar i retoladors.

Desenvolupament:

Comencen preguntant a l'alumnat què significa per ells/es la paraula abús, i anem apuntant les respostes a la pissarra. Entre tot el grup, amb l'ajuda del docent, n'escriuim una definició.

- 1) Dinàmica *Tipus, formes i graus d'abús:*** primer de tot crearem un mural amb els diferents tipus de violències existents, que dividirem en 5 columnes: violència social (exclusió, aïllament...), violència verbal (insults, coaccions, burles...), intimidació física (xantatges, amenaces...), violència física (agressions físiques) i violència sexual (agressions sexuals, comentaris, coaccions, amenaces...). L'enganxarem en algun lloc de l'aula. A continuació farem un debat per intentar definir què vol dir cada tipus de violència, i posarem exemples de cadascuna d'elles al mateix mural.
- 2) Dinàmica *Analitzem situacions:*** farem 4 grups i repartirem, a cadascun d'ells, dues situacions (que trobareu a l'Annex 1), que poden estar relacionades amb un tipus de violència. El grup haurà de decidir amb quin tipus de violència es relaciona la situació. Un cop fet, s'haurà d'aixecar un membre de cada grup (un per un,) i enganxar-la a la columna del tipus de violència corresponent. Mentrestant, la llegirà en veu alta i argumentarà per què han decidit enganxar-la en aquella columna. Un cop justificat, donarem el torn de paraula a la resta de grups perquè hi diguin la seva. Si hi ha diversitat d'opinions, es pot aprofitar per generar un debat i intentar arribar a un consens. Una vegada finalitzada una situació enganxarem la següent.

3) Tancament: finalment, cal arribar a unes conclusions sobre tot el que s'ha anat dient durant el debat i reflexionar si entre l'alumnat s'ha produït alguna situació com les que s'han exposat. Podem fer servir preguntes com aquestes:

- Creieu que a l'escola es produeix alguna de les situacions que hem llegit?
- Us heu trobat alguna vegada en una situació semblant? Com us heu sentit?
- Per què creieu que poden succeir, aquestes situacions?
- Us ha sorprès alguna situació en concret? Per què?
- Com creieu que es poden evitar aquests conflictes?

Cal tenir en compte: l'objectiu d'aquesta activitat és mostrar que hi ha situacions de la vida quotidiana que potser tenim normalitzades, però que poden ser més importants i perjudicials del que semblen. També podem aprofitar per introduir la importància de la col·laboració i del treball en equip per poder gaudir d'una bona convivència.

Nota: Aquesta activitat és d'ampliació de la tercera sessió de les paraules amables: (<https://www.siguestu.cat/pujades/files/Proposta%20primaria%2019-20%281%29.pdf>)

FONT: Equip del «Sigues Tu» de Dipsalut

Annex 1: Situacions

Aquí hi ha alguns exemples, però sempre és millor mirar d'adaptar les situacions a històries reals de l'aula sense posar el nom dels protagonistes.

- 1) Xavier: «Estic cansat que sempre sigui el mateix, a l'hora de matemàtiques en Raül no para de molestar-me tirant-me papers al cap, i rient amb els seus amics, en Lluç i l'Arnau».

(Violència verbal, i també podria ser física).

- 2) «He de confessar que molts dies a classe em fan massa bromes. A vegades ric, però algunes em fan mal. Sé que no ho fan amb cap maldat, però a ningú li agrada que l'insultin, encara que sigui en broma, o que li tirin les coses a terra per fer la gracieta. N'estic farta».

(Violència verbal i social).

- 3) «Cada dia a l'hora de pati no sé què fer, intento anar amb el grup, però em costa molt poder-hi entrar. No m'avisen quan volen fer alguna cosa, sempre els vaig darrera i intento incloure-m'hi, però ningú no em diu res, estic cansada. Ja no ho faré més, em quedaré sola, si així ho volen».

(Violència social).

- 4) «Hi ha dues noies a classe que em fan por, sempre estan insultant a tothom, no paren de xerrar a classe quan no toca, i cada dia a l'hora de pati venen a mirar què porto per esmorzar. Rient, em diuen que si no els dono un tros de l'esmorzar em molestaran cada dia a classe».

(Intimidació física i violència verbal).

- 5) «En Roger quan estem a la fila sempre em toca el cul. Ja li he dit que pari, que no m'agrada, fins i tot algun cop l'hi he cridat o l'he picat, però no hi ha manera».

(Violència sexual).

- 6) «Avui semblava que tot anava bé, fins a l'hora de marxar, quan he anat a buscar la jaqueta i m'he adonat que no hi era. En Roc i l'Arau no paraven de mirar-me i riure, els preguntava on era la meva jaqueta, però em deien que ells no en sabien res. Vaig haver de marxar sense jaqueta. L'endemà era al seu lloc».

(Violència social i intimidació física).

- 7) «Ja no puc més. Odio a tothom. Avui m'han volgut fer una gracieta. Entre cinc, han començat a llançar-me coses al cap. No sabia què fer, em sentia molt enfadada, però perduda, no sabia com sortir d'aquella situació. La resta de classe l'únic que feien era riure».

(Violència social, verbal i intimidació física).